

Informasjon fra West System Norge AS:

Legging av glassfiberduk

«Tørr-metoden»

Tilpasning av glassfiberduken

- Klargjør overflaten som beskrevet tidligere.
- Prøveplasser duken og grovskjær den, men sørg for at det blir igjen litt ekstra duk ved kantene. Beregn ca. 4-5 cm ekstra i alle retninger. Skjær vekk alt overflødig og flatt ut rynker. Hvis overflaten er større enn dukbredden og du må overlappe, bør overlappen være på omtrent 5 cm.
- På skråe og vertikale flater kan det være nødvendig å feste duken midlertidig med tape, stifter eller kramper. Vær forsiktig når du legger glassfiberduken over flaten som skal dekkes slik at den ikke overstrekkes, krølles eller blir skitten. Dette er spesielt viktig hvis båten skal lakeres. Husk, avslitte fibre og urenheter vil kunne synes etter lakkering.

Første strøk med epoksy- utvæting av glassfiberduken

- Når duken ligger på plass, kan du starte arbeidet med å utvæte den.
- Bland sammen et lite kvanta med epoksy, for eksempel 3-4 pump av resin og herder.
- På horisontale flater kan du helle ut en liten «dam» epoksy på midten, og dra denne ut med en plastsparkel og/eller pensel. På vertikale flater er du nødt til å kun bruke pensel.
- Ikke bruk rulle til «utvætningsarbeidet». En rulle kan «produsere» mye luft, og få epoksyen til å «skumme». Det kan da dannes hvite flekker på overflaten, og både epoksy og glassfiberduken blir ugjennomsiktig. Det beste og enkleste er å bruke en 50-100 mm. bred pensel (eks. art.nr. 803A). Velg en pensel med naturbust og som ikke «slipper» hår. Eventuelle hår fra penselen i overflaten må fjernes straks.
- Tilfør små mengder med epoksy. Dra/pensle fra midten og ut mot dukkantene. flatt ut rynker og skrukker, og pass på at duken ligger støtt og i riktig posisjon.
- Etter påføringen av epoksy, bruk fordriveren slik den er vist i figuren under.

- Bruk plastsparkel/pensel til å dra epoksyen jevnt utover duken, mot de «tørre» områdene av duken. Når duken er tilstrekkelig utvætet, vil du se at den blir gjennomsiktig, altså en indikasjon på at duken foreløpig har absorbert tilstrekkelig mengde med epoksy. Det viktigste er at du i første omgang skal fylle opp halvparten av vevemønsteret i stoffet.
- Dersom du legger duk på et porøst underlag (og du ikke har grunnet med West System epoksy på forhånd), må du sørge for at du påfører nok epoksy til at både duken og underlaget blir mettet. Ser du lyse, ugjennomsiktige områder, er dette et tegn på at duk/underlag ikke er tilstrekkelig mettet med epoksy.
- Ikke «dra» eller «jobb» unødvendig mye med epoksyen. Jo mer du «jobber» med den, desto mer luft tilføres. Dette kan resultere i små luftbobler i overflaten. Etter at du har påført epoksyen, og denne har trukket godt inn i duken, skal du bruke fordriveren.
- Nå er det på tide å ta en nøye kikk på det arbeidet du hittil har gjort. Mesteparten vil være skinnende og gjennomsiktig, mens enkelte punkter kanskje virker matte og melkeaktige («tørre» flekker). Det siste kan komme av at epoksyen har trengt inn i treverket (særlig på porøst underlag) eller at glassfiberduken har «løftet» seg litt fra underlaget. Hvis dette har skjedd, legg litt mer epoksy på disse områdene, og dytt med kosten til glassfiberduken kommer i kontakt med underlaget.
- Hvis duken skal tilpasses et hjørne eller en kant, kan du bare lage et lite snitt i den med saks eller en skarp kniv.
- Når de matte flekkene har sugd opp nok epoksy, kan du dra forsiktig over med plastsparkelen for å fjerne overskuddsmasse. Dette må gjøres før epoksyen begynner å herde. Dra sparkelen over med jevne og rolige bevegelser. Poenget er å fjerne overflødig masse, slik at duken ikke «flyter» på underlaget og det dermed dannes luftblærer. Forsøk å dra overskuddet med epoksy mot de matte flekkene eller til et ubehandlet område. Det som er til overs fjernes helt og kastes.
«Blanke» områder tyder på at det er for mye epoksy. Det ideelle er når du tydelig ser vevningen (tekstturen) i duken.
- Kikk nøye på overflaten fra forskjellige vinkler. Se etter drypping eller sig. Epoksyen begynner nå å bli ganske klebrig, så dra hurtig over med penselen hvis du finner uregelmessigheter i overflaten. Ikke la deg friste til å «tukle» for mye med halvherdet epoksy, overlat resten til pussepapiret.

Hvis du har lagt duk med overlapp, er det nå på tide å tilpasse og trimme overlappingen før epoksyen har herdet for mye. En skarp Stanley kniv eller lignende er fin å bruke til dette formålet.

Andre strøk med epoksy

- Husk, du skal ideelt sett «fylle opp» hele vevingen (tekstturen) i duken med epoksy i en «operasjon». Dette betyr at du bør legge alle strøkene med epoksy suksessivt, og før epoksyen fra det foregående strøk er gjennomherdet.

- Andre strøk epoksy kan legges på straks det første strøket har herdet så mye at det ikke blir "forstyrret", altså tåler vekten av det nye laget med epoksy.
- Det nye strøket skal kunne få en kjemisk binding til det forrige, og det vil bare skje hvis du legger på det nye strøket innen 1 - 6 timer (avhengig av temperaturen) etter at du la det første strøket. Hvis det går lengere tid, må du vaske, pusse og bearbeide flaten på ny for å skape grunnlag for en god mekanisk binding til neste strøk.
- Herfra og til du «er i «mål» veksler du hele tiden mellom påføring av epoksy, kontroll og etterfylling. Studer resultatet fra alle vinkler.

Andre og tredje strøk med epoksy- fyller tekstturen i glassfiberduken

- Det går adskillig mindre epoksy med til andre og tredje strøk, og jobben går raskere. Litt avhengig av hva slags duk man benytter, skal andre og tredje strøk med epoksy fylle opp hele tekstturen i glassfiberduken.
- Når alt går bra, vil ofte "lettvinthetstanken" dukke opp: Hvorfor ikke legge på så mye epoksy at det tilsvarer to strøk i ett? Teoretisk høres det bra og fristende ut, men ikke gjør det!
- Flere tynne strøk gir en jevnere og glattere overflate. Et tykt lag epoksy utvikler mer varme under herdingen enn et tynt. Dette gjør epoksyen mer tynnflytende og rennende, og resultatet kan bli mer drypping og sig med en ujevn flate som resultat. Dette betyr mer pussing senere. Det tar adskillig mindre tid å pusse ned to tynne lag enn ett tykt.

Tredje og fjerde strøk med epoksy- beskytter glassfiberduken

- Det viktigste formålet med tredje og fjerde strøk, er å bygge opp et tilstrekkelig tykt sjikt med epoksy slik at man får en effektiv sperre mot fukt. Samtidig gir epoksyen et glatt og jevnt underlag for avsluttende overflatebehandling.
- Etter det tredje strøket med epoksy kan normalt flaten pusses glatt og jevn uten at vevingen i glassfiberduken tar skade.
- De siste strøkene er enkle og lette å legge på - bare stryk epoksyen utover. Hvis teksturen i duken er fylt opp med epoksy, kan du nå bruke en rulle til å legge de resterende lagene med epoksy. Det aller viktigste er å ikke legge for tykt på, og at du stadig holder øye med drypp og sig. Bruk fordriveren.

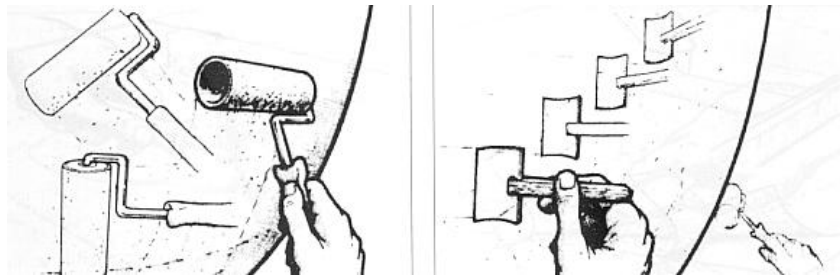

Fig: Bruk en tynn skumrulle (art.nr. 800B) og legg jevne strøk med epoksy.

Fig: Stryk lett over epoksyen med en skumfordriver (som du har laget av en skumrull, art.nr. 800B) for å fjerne luftbobler og merker etter rullen.

Hvor mange strøk epoksy skal man legge?

Antall strøk er avhengig av hvor glatt overflaten er og hvor mye pussing som er nødvendig. Målet må være å ende opp med minst tre strøk etter at overflaten er pusset perfekt glatt med sandpapir nr 240. Vanligvis er det tilstrekkelig med totalt fem-seks strøk hvis du ikke har pusset for mye mellom sjiktene.

Fjerning av glassfiberduk i ytterkantene

Etter at man har påført tilstrekkelig mange nok lag med epoksy, er det på tide å ta en kikk på overskuddet av glassfiberduk i ytterkantene av flaten.

- Ikke skjær av eller kutt i glassfiberduken før epoksyen er blitt litt stiv (ikke hard). Dra en skarp kniv langs kanten og fjern overskuddet.
- Når du senere skal etterbehandle båten, må du i starten være litt forsiktig med hendene. Før epoksyen er slipt og pusset, kan nemlig kantene på glassfiberduken være skarpe.

For mer informasjon, se: www.westsystemepoxy.no